

andet kaldes den historiske; der under man Historien 3 ugentlige Timer, dette omfattende Jag, dette Jag, som navnlig i de mere fremfærdne Skoleaar kun kan blive interessant, naar det læses nogenlunde frit, naar det tillades Lærerne at dvæle ved enkelte Perioder af Historien og stille dem klart frem for Disciplene ved, at der tillades dem og gives dem Anvisning paa at lære Historie ogsaa i Skoletimerne, Historiebøger, der behandle enkelte Afsnit, — disse historiske Studenter komme ud af Skolen med en Historiekundskab, som de skulde se at faa ind i disse 3 Timer, der undes dem. Kyndige Folk sige mig, at kan det lykkes i de 3 Timer at give Disciplene det nødvendige Skelet, hvortil saa Kød og Blod og Sener senere skulle kunne knytte sig, kan det lykkes dem at give dem dette fast, og kan det derefter lykkes Læreren at staffe sine Disciple godt igennem Eksamen — ærede Medlemmer maa huske paa, at det er bestandig denne Eksamen, der staar for Læreren, hvor han ikke kan finde sig i, at Eleverne kompromittere sig — skal dette Skelet ved Marstal, Begivenheder og Oversigter vedligeholdes og udvides, saa at det bliver nogenlunde specialiseret, saa gaa de 3 Timer med dertil, og der bliver ingen Plads til det, der skulde gøre Historieundervisningen livlig og interessant for Disciplene. Jeg tillader mig at tro, at hvis man vil sammenligne den historiske Interessee og den historiske Indsigt, som Latinskoledisciplene faa, naar der ikke undes dem mere Tid til Historie, med den, som Folkehøjskoleeleverne faa, ville de sidste have langt mere Interesse og Lust til at tage fat paa historisk Læsning end Latinskolebørnene, fordi der gives dem mere Tid, eller de tage sig Tid ved disse Skoler, uagtet Tiden er knap i alle Maader, til at gaa noget udover det schematiske, det, som er afstrækkende særlig for Børn.

Endelig maa det være mig tilladt at dvæle ved Danst, Dansk og Oldnordisk, hvor det ærede 12te kongevalgte Medlem (Steffensen) utvivlsomt havde Ret i, at den ærede Minister har villet foreslaa at lægge 1 Time til. Den ærede Minister vil jo nu bevare Oldnordisk til Trods for, at ganske vist de allerfleste Skolemænd sige, at det Resultat, der naaes derved, kun er faare tarveligt og vistnok ikke den Ueflighed værd, der opses derpaa; Resultatet svarer vistnok ikke dertil.

Jeg maa sige for mit Bedkommende, at jeg nærer i høj Grad Sympati for den Tanke, at ingen her i Landet bør kunne blive Student, uden han har den Indsigt i sit Modersmaal, som kun kan naaes ved, at man dog nogenlunde kan gaa tilbage til Grundsproget og foretage de fornødne Sammenligninger; men jeg siger, det hører til de finere Momenter. Naar man under Jagenes Trængsel maa opgive noget, saa er der mange Punkter og mange gode Tanker, som man bliver nødt til at opgive, og deriblandt hører vistnok ogsaa det, at man i Skolen skulde kunne studere Oldnordisk. Naar nu den ærede Minister har opgivet sin oprindelige Tanke at lade Oldnordisk falde i Tillid til, som han ogsaa har ytret i Motiverne, at det i Fremtiden skal blive bedre, at det ikke skal være Grammatikpiskeri ogsaa i Islandsk, men en nogenlunde aandelig Indsigt i Sproget og derigennem Indsigt i den nordiske Litteratur, som skal naaes, saa er jeg tilbøjelig til at sige med den ærede 12te kongevalgte Medlem, at jeg tror, det bliver en Illusion; thi af et saa vanskeligt, dødt, antikt Sprog som Oldnordisk tror jeg ikke, man kan lære blot nogle Elementer, med det ringe Timeantal, der tilstaaes. En fri Tilegnelse af de oldnordiske Bæfter i Originalsproget tror jeg ikke, der under nogen Omstændighed kan blive Tale om. Det er en Illusion. Man er Fantast her, som paa mange andre Punkter. Vi maa lade den Tand trække ud og se at indstrænke os paa dette Omraade. — Men naar vi nu se paa, hvorledes den egentlige danske Undervisning stilles, naar Ministeren vil beholde Oldnordisk, saa faar jeg ud deraf, at Ministeren vil ikke undes mere end 2 à 3 Timer til dansk Undervisning i Mellemklasserne, vistnok kun 2; og med Hensyn hertil paastaa saa Lærere i Dansk, som have nogen Erfaring, at dansk Stil, altsaa Udvælgelse i at skrive sit Modersmaal, kan man ikke lade ligge. Altsaa dansk Stil maa skrives, og dertil kan man ikke nøjes med mindre end 1 Time om Ugen; det er det mindste, der ugentlig kan anvendes dertil, hvis det skal blive til noget. Vi have da kun 1 eller, naar vi komme højt, 2 Timer om Ugen i nogle Klasser til at sætte Disciplene ind i den danske Litteratur og give dem Besjellighed til under Besjledning at læse navnlig den ældre danske Litteratur for at se Litteraturens og tildels ogsaa Sprogets Udvik-